

15.9.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Viite: Opetus- ja kulttuuriministeriön kirje 28.8.2020; VN/18706/2020-OKM-1

Lentokoneasentajakoulutuksen lausunto ehdotuksesta ammatillisen koulutuksen laskentaperusteista

Lentokoneasentajakoulutuksen vaatimukset perustuvat EU:n ilmailulainsäädäntöön, mikä on määritelty EU-komission asetuksessa no 1321/ 2014. Lainsäädäntö on käskävää eikä sitä voi muuttaa kansallisilla määräyksillä. Asetus määrittelee mm. koulutuksen sisällön, koulutuksen tason, sen keston sekä koe- ja henkilöstövaatimukset.

Kaikki ilmailun osa-alueet, lentokoneasentajakoulutus mukaan lukien, ovat ns. suuren turvallisuusriskin alaista toimintaa. Lentokonehuollon tärkein tavoite on pitää yllä korkea lentoturvallisuuden taso, mikä saavutetaan asetuksen 1321/ 2014 vaatimusten mukaisella lentokonehuoltohenkilöstön koulutuksella. Lentokonehuolto ja –koulutus pitää toteuttaa kaikissa tilanteissa ja olosuhteissa vaatimusten mukaisesti.

Suomen ilmailu muodostuu kaupallisesta ilmakuljetuksesta, Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen ilmailusta, lentokoneeteollisuudesta, lentokoululuista sekä yleis- ja harrasteilmailusta. Kaikki ilmailun osa-alueet edellyttävät vaatimusten mukaisen huoltotoiminnan ja –organisaatiot.

Suomen lentokonehuollon henkilöstön ikärakenne on kaikilla osa-alueilla sellainen, että vaihtuvuus tulee olemaan merkittävä tulevana vuosina. Tämän lisäksi ilmavoimien kaluston uusiminen tulee vaatimaan uutta henkilöstöä lentokonetekniikan eri tehtäviin. Koulutuksen laadulla ja sen riittävyydellä varmistetaan ilmailun toiminnan huoltovarmuus.

Lentokoneasentajakoulutuksen perustutkinnon yksikköhintarahoituksen muutokset ja viime vuosien koulutuksen rahoitusleikkaukset ovat asettaneet koulutuksen tilanteeseen, mikä vaarantaa korkeatasoisen suomalaisen ilma-alushuollon laadun ja ilmailun lentoturvallisuuden. Tämä tulee heijastumaan huolto-organisaatioiden toiminnassa. Muuttuneet olosuhteet aiheuttavat sen, että koulutusorganisaatioilla on isoja haasteita tuottaa työelämän ja entistä kehittyneimpien ilma-alusten vaatimusten mukaista henkilöstöä. Rahoitusvajetta on yritetty korvata mm. harkinnanvaraisella rahoituksella, mikä ei tue koulutuksen pitkäjänteistä suunnittelua, toteuttamista ja laadun

turvaamista. Alalle pätevytyminen kestää seitsemästä kymmeneen vuotta. Nyt tehtävät rahoituspäätökset vaikuttavat ainakin vuosikymmenen ajan.

Lentokonetekniikan ammattitutkinnosta on järjestetty vasta yksi koulutus, mistä saadut kokemukset ovat vielä vähäiset sekä toteutuksen että rahoituksen osalta. Kokonaan uusitut ammattitutkinnon perusteet tulevat voimaan vuonna 2021. Kustannusryhmän alentaminen ryhmään 1 vaarantaa uusitun lentokonetekniikan ammattitutkinnon toteuttamisen.

Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnon koulutusta ei ole vielä toteutettu kertaakaan. Myös erikoisammattitutkintoa ollaan sijoittamassa kustannusryhmään 1, mikä estää tutkinnon toteuttamisen.

Lentokoneasentajakoulutuksen rahoituksesta on keskusteltu useaan kertaan opetus- ja kulttuuriministeriön edustajien kanssa. Keskusteluissa on todettu yhteisesti rahoituksen riittämättömyys koulutuksen vaatimusten mukaiseen toteutukseen ja sen korjaustarve.

OKM:n ehdotus ammatillisen koulutuksen laskentaperusteista ei ratkaise lentokoneasentajakoulutuksen rahoitustarvetta koulutuksen toteuttamiseksi vaatimusten mukaisesti (Opetus- ja kulttuuriministeriön kirje 28.8.2020; VN/ 18706/2020OKM-1).

Riittävä rahoitus edellyttää koulutuksen sijoittamista kustannusryhmään 5 tai vaihtoehtoisesti uuden kustannusryhmän luomista ryhmien 4 ja 5 väliin, mikä on tullut esille keskusteluissa OKM:n edustajien kanssa.

Ehdotuksessa ammatillisen koulutuksen laskentaperusteista lentokoneasentajakoulutus esitetään koriin 4, jonka rahoituskerrointa ollaan edellä mainitun esityksen mukaisesti pienentämässä. **Kertoimen heikentäminen pienentää edelleen koulutuksen rahoitusta** ja johtaa siihen, että koulutusta ei voida toteuttaa EU:n ilmailulainsäädännön ja turvallisuusvaatimusten mukaisesti.

Harkinnanvaraisen rahoituksen hakeminen vuosittain ei myöskään tue lentokoneasentajakoulutuksen pitkäjänteistä kehittämistä ja laadun turvaamista.

Lausunnon keskeinen sisältö: Lentokoneasentajakoulutuksen yksikköhintarahoituksen muutokset ja koulutuksen rahoitusleikkaukset ovat asettaneet koulutuksen tilanteeseen, mikä vaarantaa korkeatasoisen suomalaisen ilma-alushuollon laadun ja sitä kautta Suomen ilmailun lentoturvallisuuden ja huoltovarmuuden. Rahoitusvajetta on yritetty korvata mm. harkinnanvaraisella rahoituksella, mikä ei tue koulutuksen pitkäjänteistä toteuttamista, suunnittelua, kehittämistä ja laadun turvaamista. Tämä koskee sekä perustutkintoa että ammatti- ja erikoisammattitutkintoa. OKM:n ehdotus ammatillisen koulutuksen laskentaperusteista ei ratkaise lentokoneasentajakoulutuksen rahoitustarvetta koulutuksen toteuttamiseksi EU-komission asetuksen 1321/2014 vaatimusten mukaisesti. **Riittävä rahoitus edellyttää koulutuksen sijoittamista kustannusryhmään 5.**

Allekirjoitukset

Tampere 15.9.2020

Tampereen kaupunki / Tampereen seudun ammattiopisto Tredu

Outi Kallioinen
johtaja, ammatillinen koulutus

Kuopio 15.9.2020

Savon ammattiopisto

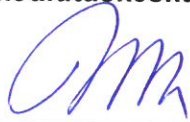
A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke, positioned above a solid black horizontal line.

Birgitta Kankaanpää

apulaisrehtori

Paikka ja aika: Rovaniemi 15.9.2020

Lapin koulutuskeskus REDU

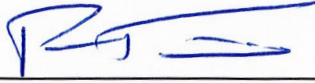

Taisto Arkke
rehtori

Allekirjoitus ja nimenselvennys

Paikka ja aika:

Vantaan ammattiopisto VARIA

Allekirjoitus ja nimen selvitys

Pekka Launis
rehtori

Porissa 17.9.2020

Länsirannikon koulutus Oy WinNova

Juha Vasama

rehtori, vastuullinen johtaja

Paikka ja aika:

SASKY koulutuskuntayhtymä

Allekirjoitus ja nimenselvennys

ANTTI LAHTI KUNTAYHTYMÄJOHTAJA

Kouvola 18.9.2020

Kouvolan kaupunki / Kouvolan seudun ammattiopisto KSAO

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Timo Olli

rehtori